

Tarih: 15.12.2020
Sayı: 13613

T.C.
ANKARA
6. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2019/2201
KARAR NO : 2020/1878

DAVACI : BANVİT BANDIRMA VİTAMİNLİ YEM SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ
VEKİLLERİ : AV. GAMZE ÇİĞDEMTEKİN ÖZER
Ayazağa Mah. Cendere Yolu No:13 Seba Office Boulevard
D Blok No:23 Sarıyer/İSTANBUL
AV. AYÇA ARANCI
UETS [16432-34589-08544]
DAVALI : REKABET KURUMU BAŞKANLIĞI
VEKİLİ : AV. PELİN ERDOĞAN
UETS [35495-15945-49388]

DAVANIN ÖZETİ : Davacı şirket tarafından, 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesinin ihlal edildiğinden bahisle 30.518.617,48.-TL idari para cezası uygulanmasına ilişkin Rekabet Kurulu'nun 13.03.2019 tarih ve 2017/3-31 Dosya Numaralı, 19.12/155-70 sayılı Kararı'nın; idari para cezasının tespitinde yanlış ciro esas alındığı, sadece piliç eti pazarının esas alınması gerektiği, verilen cezanın tekerrür sebebiyle artırılmasının hukuka aykırı olduğu, cezanın ağırlaştırıcı niteliğinin Kanunla düzenlenmesi gerekmekte iken, yönetmelikle düzenlenmesinin bir fonksiyon gaspı olduğu, bu sebeple işlemin de hukuka aykırı olduğu, savunma hakkının 20 dakikayla sınırlandırıldığı, fiili olarak sözlü savunma yaptırılmadığı, belgelere erişim hakkının engellendiği, soruşturmada Banvit'in rakipleriyle iletişim halinde olduğunu gösteren hiçbir belge bulunmadığı, Banvit'in kendi bağımsız kararlarıyla fiyatlarını belirlediği, paralel fiyat artışlarının birbirlerinin kararlarına akıl hoca ayak uydurmaktan kaynaklandığı, Besd-Bir toplantılarında fiyat belirlendiği iddialarının yerinde olmadığı, Ege Bölgesi entegreler toplantısı adı altında rakip teşebbüsler ile bilgi değişiminde bulunduğu iddiasının dayanaksız olduğu, elde edilen bilgi ve belgelerde Banvit'in adının geçmediği, rakiplerinden fiyat listesi temin ettiğine ilişkin hiçbir belge bulunmadığı, iddiaların delile dayanmadığı, Rekabet Kurumu'nun kendilerine yönelik ispat külfetini yerine getirmediği, uyumlu eylemin mevcut olmadığı ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Dava konusu işlem tesis edilirken yeterli fiyat analizi ile her türlü araştırma ve incelemenin gerçekleştirildiği, 4054 sayılı Kanununun 16. maddesinin 3. fıkrasına göre idari para cezası hesaplanırken yıllık gayri safi gelirin yüzde kaçını esas alacağı hususunda Kurulun takdir yetkisine sahip olduğu, rekabet ihlallerinde teşebbüsün gerçekçi bir şekilde cezalandırılabilmesi için faaliyette bulunduğu tüm ürün pazarlarındaki Dünya çapındaki cirosunun esas alındığı, savunma hakkında herhangi bir kısıtlamanın yapılmadığı, mevzuatta öngörülen usule ilişkin şartlar yerine getirilmek suretiyle hareket edildiği, tarafların soruşturmanın her safhasında kararı etkileyebilecek her türlü delili kuruma sunma hakkına sahip olduğu, başka teşebbüs, teşebbüs birliği ve kişilere ilişkin ticari sır niteliğindeki diğer gizli bilgi ve belgelerin paylaşılmamasının hukuka uygun olduğu, uyumlu eylem niteliğindeki hareketlerin sabit olduğu, idari para cezasının doğru hesaplandığı ve buna yönelik hesaplama yönteminin dosya kapsamında açıklandığı, tekerrür halinin mevcut olduğu, tekerrür uygulanabilmesi için daha önce verilmiş olan cezanın yargısal anlamda kesinleşmesinin gerekmediği, işlem tesis edilirken bu durumun esas alındığı, dava konusu işlemin hukuka uygun olduğu ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Ankara 6. İdare Mahkemesi'nce, duruşma için önceden belirlenip, taraflara duyurulan 16/11/2020 tarihinde yapılan duruşmaya davacı vekilleri Av. Gamze Çiğdemtekin Özer ve Av. Başak Güneş ile davalı idare vekili Av. Pelin Erdoğan'ın geldiği görülerek duruşmaya başlandı. Taraflara usulüne uygun söz verilip açıklamaları dinlendikten sonra duruşmaya son verildi. Dava dosyası incelenerek işin gereği görüldü;

Dava; davacı şirket tarafından, 4054 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesinin ihlal edildiğinden bahisle 30.518.617,48.-TL idari para cezası uygulanmasına ilişkin Rekabet Kurulu'nun 13.03.2019 tarih ve 2017/3-31 Dosya Numaralı, 19.12/155-70 sayılı Kararı'nın iptali istemiyle açılmıştır.

T.C.

ANKARA

6. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/2201

KARAR NO : 2020/1878

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinin birinci fıkrasında; "Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır. Bu haller, özellikle şunlardır:

a) Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kar gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tesbit edilmesi,

b) Mal veya hizmet piyasalarının bölüşülmesi ile her türlü piyasa kaynaklarının veya unsurlarının paylaşılması ya da kontrolü,

c) Mal veya hizmetin arz ya da talep miktarının kontrolü veya bunların piyasa dışında belirlenmesi,

d) Rakip teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılması, kısıtlanması veya piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin bojkot ya da diğer davranışlarla piyasa dışına çıkartılması yahut piyasaya yeni gireceklerin engellenmesi,

e) Münhasır bayilik hariç olmak üzere, eşit hak, yükümlülük ve edimler için eşit durumdaki kişilere farklı şartların uygulanması,

f) Anlaşmanın niteliği veya ticari teamüllere aykırı olarak, bir mal veya hizmet ile birlikte diğer mal veya hizmetin satın alınmasının zorunlu kılınması veya aracı teşebbüs durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın ya da hizmetin diğer bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da arz edilen bir mal veya hizmetin tekrar arzına ilişkin şartların ileri sürülmesi,

Bir anlaşmanın varlığının ispatlanamadığı durumlarda piyasadaki fiyat değişmelerinin veya arz ve talep dengesinin ya da teşebbüslerin faaliyet bölgelerinin, rekabetin engellendiği, bozulduğu veya kısıtlandığı piyasalardakine benzerlik göstermesi, teşebbüslerin uyumlu eylem içinde olduklarına karine teşkil eder. Ekonomik ve rasyonel gerçeklere dayanmak koşuluyla taraflardan her biri uyumlu eylemde bulunmadığını ispatlayarak sorumluluktan kurtulabilir." kuralına, 16. maddesinin üçüncü fıkrasında; "Bu Kanunun 4, 6 ve 7 nci maddelerinde yasaklanmış davranışlarda bulunanlara, ceza verilecek teşebbüs ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerinin nihai karardan bir önceki mali yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa nihai karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayri safi gelirlerinin yüzde onuna kadar idarî para cezası verilir." kuralına, anılan maddenin beşinci fıkrasında; "Kurul, üçüncü fıkraya göre idarî para cezasına karar verirken, 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 17 nci maddesinin ikinci fıkrası bağlamında, ihlalin tekrarı, süresi, teşebbüs veya teşebbüs birliklerinin piyasadaki gücü, ihlalin gerçekleşmesindeki belirleyici etkisi, verilen taahhütlere uyup uymaması, incelemeye yardımcı olup olmaması, gerçekleşen veya gerçekleşmesi muhtemel zararın ağırlığı gibi hususları dikkate alır." kuralına, "Kurul'un görev ve yetkileri" başlıklı 27. maddesinde de; "f) Bu Kanunun uygulanması ile ilgili olarak tebliğler çıkarmak ve gerekli düzenlemeleri yapmak" kuralına yer verilmiştir.

15.02.2009 tarih ve 27142 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmeliğin "Tanımlar" başlıklı 3. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde, kartelin, fiyat tespiti, müşterilerin, sağlayıcıların, bölgelerin ya da ticaret kanallarının paylaşılması, arz miktarının kısıtlanması veya kotalar konması, ihalelerde dantıklı hareket konularında, rakipler arasında gerçekleşen, rekabeti sınırlayıcı anlaşma ve/veya uyumlu eylemleri ifade ettiği belirtilmiş, "Para cezasının belirlenmesine ilişkin ilkeler" başlıklı 4. maddesinin ikinci fıkrasında, Bu Yönetmelik hükümleri gereğince belirlenecek para cezası miktarı, ceza verilecek teşebbüs ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerinin nihai karardan bir önceki mali yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa nihai karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayri safi gelirlerinin yüzde onunu aşamayacağı, "Temel para cezaları" başlıklı 5. maddesinin birinci fıkrasında; "Temel para cezası hesaplanırken, Kanun'un 4. ve 6. maddelerinde yasaklanmış davranışlarda bulunan teşebbüs ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerinin, nihai karardan bir önceki mali yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa nihai karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayri safi gelirlerinin; a) Karteller için, yüzde ikisi ile yüzde dördü, b) Diğer ihlaller

T.C.
ANKARA
6. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2019/2201
KARAR NO : 2020/1878

için, binde beşi ile yüzde üçü arasında bir oran esas alınır." düzenlemeleri yer almıştır.

5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun "Genel kanun niteliği" başlıklı 3. maddesinde, bu Kanun'un; idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması hâlinde; diğer genel hükümlerinin, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında uygulanacağı kurala bağlanmış olup; 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesi uyarınca verilecek idarî para cezalarının Kabahatler Kanunu'nun genel hükümlerine tâbi olduğu, bu gerekçe ile de Rekabet Kurumu tarafından idarî para cezaları alanında yapılacak düzenlemelerde, belirtilen Kanun'un genel hükümlerinde yer alan düzenlemelerin dikkate alınması gerektiği açıktır.

Rekabet Kurumu'nun ikincil düzenleme yetkisi yukarıda belirtildiği üzere 4054 sayılı Kanun'un belirlediği çerçeve ve 5326 sayılı Kanun'un genel hükümler bölümünde yer alan kural ve ilkelerle sınırlandırılmış bulunmaktadır.

Kabahatler Kanunu'nun "Kanunilik İlkesi" başlıklı 4. maddesinde, hangi fiillerin kabahat oluşturduğu kanunda açıkça tanımlanabileceği gibi; kanunun kapsam ve koşulları bakımından belirlediği çerçeve hükmün içeriğinin, idarenin genel ve düzenleyici işlemleriyle de doldurulabileceği, kabahat karşılığı olan yaptırımların türü, süresi ve miktarının ancak kanunla belirlenebileceği kurala bağlanmıştır.

İdarî yaptırımlar konusunda genel kanun niteliğini haiz Kabahatler Kanunu, idarî yaptırımlar konusunda, yaptırımın türü, süresi ve miktarı bakımından mutlak olarak kanunilik ilkesini benimsemiş bulunmaktadır.

4054 sayılı Kanun'un 16. maddesi bu açıdan irdelendiğinde, söz konusu maddede, yaptırımın türü, idarî para cezası; miktarı ise, teşebbüs veya teşebbüs birliğinin nihai karar tarihinden bir önceki yıl cirosunun yüzde onuna kadar olarak belirlenmiş bulunmakta olup, Kurul'un nispi olarak belirlenen idari para cezasına ilişkin oran noktasında takdir yetkisi bulunduğu görülmektedir.

Öte yandan, 4054 sayılı Kanun'un davaya konu eylem ve işlem tarihinde yürürlükte bulunan "Para Cezaları" başlıklı 16. maddesinin ikinci fıkrasında, 4, 6 ve 7 nci maddelerinde yasaklanmış davranışlarda bulunanlara, ceza verilecek teşebbüs ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerinin nihai karardan bir önceki mali yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa nihai karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayri safi gelirlerinin yüzde onuna kadar idarî para cezası verileceği öngörülmüş; beşinci fıkrasında ise, üçüncü fıkraya göre idarî para cezasına karar verirken, 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 17 nci maddesinin ikinci fıkrası bağlamında, ihlalin tekerrürü, süresi, teşebbüs veya teşebbüs birliklerinin piyasadaki gücü, ihlalin gerçekleşmesindeki belirleyici etkisi, verilen taahhütlere uyup uymaması, incelemeye yardımcı olup olmaması, gerçekleşen veya gerçekleşmesi muhtemel zararın ağırlığı gibi hususları dikkate alacağı kurala bağlanmıştır.

Bu yasal düzenleme karşısında; Rekabet Kurulu'nca 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde belirtilen yasak fiil ve davranışlarda bulunduğu tespit edilenlere, Yönetmelikte belirlenen miktardan aşağı olmamak ve ihlalin gerçekleşmesindeki belirleyici etkisi, kastın varlığı, kusurun ve zararın ağırlığı, eylemde bulunan teşebbüslerin pazar içindeki konumları gibi unsurlar da dikkate alınmak suretiyle, nihai karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan yıllık gayri safi gelirleri üzerinden para cezası verilmesi mümkün bulunmaktadır.

Diğer taraftan, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinde, ihlali gerçekleştiren teşebbüsün yıllık gayri safi geliri üzerinden idarî para cezası verileceği belirtilmekte olup, bu hususta yurt içi/yurt dışı gelir ya da ilgili ürün pazarından elde edilen gelir bakımından bir ayrıma gidilmediği, gayri safi gelir kavramı ile cezanın tespitinde teşebbüsün ekonomik gücünün esas alınmasının amaçlandığı görülmektedir.

5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun "İdarî Para Cezası" başlıklı 17. maddesinde; "(1) İdarî para cezası, maktu veya nispi olabilir. (2) İdarî para cezası, kanunda alt ve üst sınırı gösterilmek suretiyle de belirlenebilir. Bu durumda, idari para cezasının miktarı belirlenirken işlenen kabahatin haksızlık içeriği ile failin kusuru ve ekonomik durumu birlikte göz önünde bulundurulur..." kuralına, "Soruşturma Zamanaşımı" başlıklı 20. maddesinde ise; "(3) Nispi idari para cezasını gerektiren kabahatlerde zamanaşımı süresi sekiz yıldır. (4) Zamanaşımı süresi, kabahate ilişkin tanımdaki fiilin işlenmesiyle veya neticenin gerçekleşmesiyle işlemeye başlar." kuralına yer verilmiştir.

T.C.

ANKARA

6. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/2201

KARAR NO : 2020/1878

Buna göre, nispi para cezaları için 5326 sayılı Kanun'da öngörülen sekiz yıllık zamanaşımı süresinin, rekabet hukukunda Yönetmelik uyarınca cezanın artırımı için tekerrür kuralları uygulanırken de esas alınabileceği, böylece teşebbüslerin tekerrür nedeniyle sınırsız bir süre cezanın ağırlaştırılması tehdidi altında olmalarının önüne geçilebileceği sonucuna varıldığından, tekerrür sebebiyle cezanın ağırlaştırılabilmesi için, ihlâl konu eylemin başladığı tarihten geriye doğru sekiz yıl içerisinde ihlâl tespiti yapılmış olan Kurul kararının bulunması gerekmektedir.

Tekerrüre ilişkin ortaya konulan genel ilkeler çerçevesinde dava konusu Kurul kararı incelendiğinde, piliç eti sektörüne yönelik olarak yapılan soruşturmalar çerçevesinde, Rekabet Kurulu'nun 25.11.2009 tarih ve 09-57/1393-362 sayılı Kararıyla, davacı şirketin de aralarında bulunduğu teşebbüslerin Kanun'un 4. maddesini ihlâl ettiklerinin tespit edildiği; uyuşmazlık konusu Kurul kararına konu eylemlerin başlangıç tarihinin ise 2015 yılı olduğu göz önüne alındığında, bu tarihten itibaren geriye doğru son sekiz yıllık süre içerisinde davacı şirket hakkında verilmiş ihlâl tespiti içeren bir Kurul kararının mevcut olduğu dikkate alındığında, tekerrür hükümlerinin uygulanarak cezanın artırılmasında hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un "Delillerin Toplanması ve Tarafların Bilgilendirilmesi" başlıklı 44. maddesinde: "Kurul adına hareket eden ve Kurul tarafından belirlenip, görevlendirilen raportörlerden oluşan bir heyet, soruşturma safhasında bu Kanununun 14 üncü maddesinde düzenlenen bilgi isteme ve 15 inci maddesinde düzenlenen inceleme yetkilerini kullanabilir. Belirlenen bu süre içinde lüzum gördükleri evrakın gönderilmesini ve her türlü bilginin verilmesini taraflardan ve ilgili diğer yerlerden isteyebilir. Kurulun soruşturma safhasında, bu Kanunu ihlal ettiği iddia edilen kişi veya kişiler, kararı etkileyebilecek her türlü bilgi ve delili her zaman Kurula sunabilirler. Haklarında soruşturmaya başlandığı bildirilen taraflar sözlü savunma hakkını kullanma taleplerine kadar Kurum bünyesinde kendileri ile ilgili düzenlenmiş her türlü evrakın ve mümkünse elde edilmiş olan her türlü delilin bir nüshasının kendilerine verilmesini isteyebilir. Kurul, tarafları bilgilendirmediği ve savunma hakkı vermediği konuları kararlarına dayanak yapamaz." kuralı yer almaktadır.

Anılan maddede, Kurulun görevlendirdiği raportörlerin bilgi isteme ve yerinde inceleme yetkilerine sahip olduğu, bununla birlikte haklarında işlem yürütülen kişilerin kararı etkileyebilecek her türlü bilgi, belge ve delili her zaman kurula sunabileceği, kendileri hakkındaki her türlü evrakın ve mümkünse delilin bir nüshasını isteyebileceği, Kurulun tarafları bilgilendirmediği ve savunma hakkı vermediği konuları kararına dayanak yapamayacağı ifade edilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden; piliç eti üretiminde faaliyet gösteren teşebbüslerin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlal ettikleri iddiası üzerine Rekabet Kurulu tarafından anılan Kanun'un 40. maddesinin birinci fıkrası uyarınca ön araştırma yapılmasına karar verildiği, yapılan inceleme sonucunda düzenlenen Ön Araştırma Raporu'nun, Kurulun 19.07.2017 tarihli toplantısında görüşüldüğü, rekabetin ihlal edilip edilmediğinin tespiti amacıyla 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına karar verildiği, soruşturma sonucunda 19.07.2018 tarih ve 2017-3-31/SR-1 sayılı Soruşturma Raporu'nun düzenlendiği, yapılan değerlendirmeler sonucunda alınan 13.03.2019 tarih ve 19-12/155-70 sayılı dava konusu Kurul Kararında özetle; piliç eti pazarında faaliyet gösteren teşebbüslerin Besd-Bir toplantıları ile Ege Bölgesi entegreler toplantılarında sıklıkla bir araya geldikleri, bu toplantılarda tıbbi ürün kullanımları, piliç eti sektörünün tanıtım faaliyetleri, bakanlıklarla yapılan görüşmeler, kuş gribi gibi sektörün genelini ilgilendiren konularda, bilgi alışverişinde bulunulduğu gibi; ilgili pazardaki fiyatlandırma, güncel stok durumları, üretim miktarı ve ihracat hacmi gibi verilerin de ele alındığının tespit edildiği, Besd-Bir yönetim kurulunun düzenli olarak toplandığı, bazı toplantıların Genişletilmiş Yönetim Kurulu Toplantısı adı altında daha çok katılımcı ile gerçekleştirildiği, bu toplantıların önünde veya sonunda iletişim toplantıları yapıldığı, Tablo 15'te 2016 ve 2017 yıllarında yapıldığı tespit edilen Besd-Bir toplantı tarihleri ve katılımcı listesine yer verildiği, bu toplantılara Abalıoğlu, Bey Piliç, CP, Erpiliç, Banvit, Gedik, Şenpiliç yetkililerinin aktif olarak katıldığı, bütün pilice yönelik fiyatlama kararlarının Besd-Bir toplantılarına konu olduğu, rakiplerle fiyatlar konusunda görüşme yapıldığı, belgelerde sözü edilen artışların ise piyasaya yansığının görüldüğü, ilk olarak piliç fiyatlarının rakipler arasında yapılan görüşmelere konu olduğunu gösteren belgelere ve bunlar hakkında yapılan değerlendirmelere yer veren Kurul, ardından belgelerde yer alan ifadelerin ilgili pazardaki verilerle uyuşup uyuşmadığı konusunda tespitlerde bulunduğu, belgelere yansıyan bütün piliç fiyat artış kararlarının anılan tarihlerden önceki ve sonraki fiyat listelerine

T.C.

ANKARA

6. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/2201

KARAR NO : 2020/1878

nasıl yansıdığına her bir teşebbüs için Tablo 17'de gösterildiği, "Fiyatlar Konusunda Teşebbüsler Arası İletişim Bulunduğunu Gösteren Belgeler" başlığı altında belgelere değinilerek değerlendirmelerde bulunulduğu, öncelikle yerinde incelemelerde elde edilen birçok belgenin piliç eti pazarındaki teşebbüslerin rakiplerin fiyatlandırma kararları hakkında önceden bilgi sahibi olabildiğini gösterdiği, geleceğe ilişkin fiyatlandırma kararlarının rakipler arasındaki görüşmelere konu olabildiğinin ve pazardaki teşebbüslerin hemen hepsinin, rakiplerin fiyat listelerini henüz uygulanmaya başlamadan temin edebildiğinin anlaşıldığı belirtilerek; doğrudan veya dolaylı olarak edinilen ve elden ele dolaşan fiyat listelerinin teşebbüslerin geleceğe dair fiyatlandırma davranışlarını tüm piyasa için şeffaf hale getirdiğinin vurgulandığı, teşebbüslerin, yem ve ithal edilen girdilerin fiyatlarındaki artış nedeniyle fiyat artışı yaşandığı savunmasına karşılık olarak, "bu artış kararlarının teşebbüslerin bireysel kararları ile değil yukarıda ifade edildiği gibi şeffaf hale gelen fiyatlandırma davranışları nedeniyle uyumlu eylem ile gerçekleştiğinin" anlaşıldığı, Besd-Bir toplantılarının teşebbüslerin fiyatlandırma stratejisini yakından ilgilendiren stok bilgilerinin yanı sıra fiyat artışlarının da rakiplerle konuşulduğunu gösterdiği, elde edilen belgelerden ayrıca bütün piliç fiyatlarının yanı sıra parça piliç eti fiyatlarının da teşebbüsler arası iletişime konu edildiğine işaret edildiği, fiyatlar konusunda teşebbüsler arası iletişim bulunduğunu gösteren 09.03.2016 (Belge 37), 15.07.2016 (Belge 40 ile bununla ilintili Belgeler 38 ve 39) ve 12.10.2016 (Belge 3) tarihli belgelerin ait olduğu tarihlerden önceki ve sonraki fiyat listelerinde yer alan bütün piliç fiyatlarının Tablo 17'de listelendiği, Karar'da Tablo 17'ye ilişkin olarak; tablodan dosya kapsamındaki teşebbüslerin istisnalar hariç olmak üzere fiyat listesi değişikliklerini bir iki gün arayla yapmış oldukları ve bu durumun tesadüfen olmadığına görüldüğü, CP başkan yardımcısı tarafından CP eski başkanına gönderilen e-postada 15.07.2016 tarihli Besd-Bir toplantısı hakkında ayrıntılı bilgilere yer verildiği, söz konusu e-postada ifade edilen zam oranlarının 15.07.2016 tarihinde yapılan Besd-Bir toplantısı sonrasında piliç eti üreticileri tarafından ilan edilen ileri tarihli fiyat listelerine yansıdığı, yerinde yapılan incelemelerde elde edilen birçok belgede piliç eti pazarındaki teşebbüslerin, rakiplerinin fiyat listelerine daha uygulanmadan önce sahip olabildiğinin ve bu listelerdeki değişikliklere göre yeni fiyat listelerini belirlediklerinin tereddüde yer bırakmayacak şekilde anlaşıldığı değerlendirilmesinde bulunulduğu, Ege Bölgesi entegreler toplantılarına gelince, yerinde incelemelerde elde edilen bilgilerden; Ege Bölgesi'nde faaliyet gösteren entegre piliç eti üreticilerinin (Abaloğlu, Banvit, CP, Ege-Tav, Gedik ve Keskinoğlu) "Ege Bölgesi Entegreler Toplantıları" kapsamında bir araya geldiklerinin anlaşıldığı, söz konusu toplantıların tarihleri, yapıldığı yerler ile katılımcılara Tablo 16'da yer verildiği, firmaların "Ege Bölgesi Entegreler Toplantıları" çerçevesinde üretime dair ayrıntılı bilgileri rakipleriyle paylaştığını anlaşıldığı, toplantıların biyogüvenlik çalışmaları için yapılmış olma ihtimalinin yüksek olduğu, ancak aynı çatı altında bilgi değişimine de zemin hazırlandığı, paylaşılan bu bilgilerin rekabete duyarlı hassas bilgiler olduğu, piliç eti pazarında rekabetçi belirsizlikleri ortadan kaldıran bilgilerin rakiplerin fiyatlandırma davranışlarının öğrenilmesine imkan verdiği ve rakiplerin kısa vadeli stok durumları hakkında bilgi verdiği göz önünde bulundurularak, elde edilen belgelerden "güncel ve ileri tarihli fiyat listeleri, zam miktarları, müşterilere uygulanacak prim ve iskonto oranları"; teşebbüslerin üretim stratejileri ile planlarını ortaya koymasına bakımından "damızlık ve civciv giriş sayıları"; teşebbüslerin güncel üretim bilgilerinin hesabına imkan vermesi nedeniyle "piliç kesim adetleri" ile kısa sürede satılması gerektiği için rakiplerce bilinmesinin satış stratejilerine etki edecek "teşebbüslere ait stok durumları, üretim bilgileri, kapasite kullanım oranları, kesim yaşı, ortalama kesim ağırlığı, yem dönüşüm oranı, civciv ölüm oranı, avrupa verimlilik endeksi ve piliçin bir günde kazandığı ortalama ağırlık" verilerinin rekabete duyarlı hassas bilgiler olduğu kanısına varılarak, davacı şirketin de aralarında bulunduğu 9 şirkete fiyat düzeyini birlikte belirlemek ve/veya Ege Bölgesinde arzın kontrolüne ilişkin bilgi paylaşımında bulunmak suretiyle 4054 sayılı Kanunun 4. maddesini ihlal etmeleri nedeniyle, Besd-Bir'in de, rekabeti kısıtlayıcı davranışları kolaylaştırıcı eylemleri ile 4054 sayılı Kanunun 4. maddesini ihlal ettiğinden bahisle anılan Kanunun 16. maddesi gereğince idari para cezası uygulanmasına karar verildiği, dava konusu 13.03.2019 tarih ve 2017/3-31 Dosya Numaralı, 19.12/155-70 sayılı Rekabet Kurulu Kararıyla davacı şirkete 30.518.617,48.-TL idari para cezası verildiği anlaşılmaktadır.

Dosya kapsamında yer alan bilgi ve belgelerin yukarıda metnine yer verilen mevzuat hükümleriyle birlikte değerlendirilmesinden, piliç eti üretimi alanında faaliyet gösteren teşebbüsler hakkında ön araştırma yapılmasına karar verilmesi üzerine, yapılan inceleme sonucunda düzenlenen Ön Araştırma Raporu'nun, Kurulun 19.07.2017 tarihli toplantısında görüşüldüğü, rekabetin ihlal edilip edilmediğinin tespiti amacıyla 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına karar verildiği, soruşturma sonucunda

T.C.

ANKARA

6. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/2201

KARAR NO : 2020/1878

hazırlanan 19/07/2018 tarih ve 2017-3-31/SR-1 sayılı Soruşturma Raporu kapsamında toplanan ve yerinde yapılan incelemelerde elde edilen bilgi ve belgelere dayalı olarak dava konusu işlemin tesis edildiği, davacı şirket tarafından, dava konusu işlemin eksik ve yetersiz inceleme sonucunda tesis edildiği, savunma hakkının kısıtlandığı, idari para cezasının tespitinde yanlış ciro esas alındığı, sadece piliç eti pazarının esas alınması gerektiği, fiyat analizlerinin yeterli düzeyde yapılmadığı, ceza verilirken tekerrür hükümlerinin yanlış uygulandığı, bu sebeple işleminde hukuka aykırı olduğu, uyumlu eylemin mevcut olmadığı iddiaları ileri sürülmüş ise de, davacının bu iddialarını destekler nitelikte dosya kapsamında bilgi ve belge sunulmadığı, kaldı ki, davalı idarece dosyaya sunulan bilgi ve belgelerin incelenmesinden; yeterli fiyat analizlerinin yapıldığı, etkin ve yeterli düzeyde incelemenin gerçekleştirildiği, elde edilen bilgi, belge ve deliller ışığında tablo ve grafiklere yer verilerek teşebbüsler arasındaki uyumlu eylem birlikteliğinin tüm boyutlarıyla ortaya konulduğu, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinde, ihlâli gerçekleştiren teşebbüsün yıllık gayri safi geliri üzerinden idari para cezası verileceği belirtilmekte olup, bu hususta yurt içi/yurt dışı gelir ya da ilgili ürün pazarından elde edilen gelir bakımından bir ayrıma gidilmediği, teşebbüslerin nihai karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan yıllık gayri safi gelirleri üzerinden para cezası verilebileceği, davacı şirketin savunma hakkını kısıtlayacak nitelikte herhangi bir eylem ve işlemin mevcut olmadığı, sözlü savunma hakkının tanındığı ve belgelere erişim hakkının bulunduğu, tekerrüre esas eylem ve cezaların takdirde ağırlaştırıcı neden olduğu ve tekerrüre esas alınabilmesi için yargı sürecinin tamamlanıp kararın kesinleşmesinin gerekli olmadığı, uyuşmazlık konusu Kurul Kararına konu eylemlerin başlangıç tarihinin 2015 yılı olduğu, bu tarihten itibaren geriye doğru son sekiz yıllık süre içerisinde davacı şirket hakkında verilmiş ihlâl tespiti içeren bir Kurul Kararının mevcut olduğu dikkate alındığında, tekerrür hükümlerinin uygulanarak cezanın artırılmasında hukuka aykırılık bulunmadığı, Danıştay 13. Dairesi'nin 11.12.2019 tarih ve E:2015/3353, K:2019/4244 sayılı kararının da bu yönde olduğu, davacı şirketin ve aynı piyasada faaliyet gösteren diğer şirketlerin yaptığı uygulamaların uyumlu eylem niteliğinde olduğunun sabit olduğu ve davacı şirketin aksi yöndeki iddialarının dayanaksız bulunduğu, mevcut tüm deliller bir bütün olarak değerlendirilmek suretiyle idari para cezası verildiği anlaşıldığından, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlâl edildiğinden bahisle davacı şirkete 30.518.617,48.-TL idari para cezası uygulanmasına ilişkin dava konusu Kurul kararında hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, davanın reddine, aşağıda dökümü yapılan 414,45.-TL yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına, AAÜT uyarınca duruşmalı dosyalar için belirlenen 3.110,00.-TL vekalet ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine, fazla yatırılan 148,60.-TL harcın istemi halinde; artan posta ücretinin ise kararın kesinleşmesinden sonra davacıya iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren **30 gün içerisinde Ankara Bölge İdare Mahkemesi'ne istinaf yolu açık olmak üzere, 25/11/2020 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.**

Başkan
BEKİR UFUK KADIGİL
37871

Üye
SEVGİ BİLDİRİCİ
195029

Üye
ZEHRA KOŞAL KARADENİZ
167945

YARGILAMA GİDERLERİ	
Başvurma Harcı :	44,40 TL
Karar Harcı :	44,40 TL
YD Harcı :	221,70 TL
Vekalet Harcı :	14,20 TL
Posta Gideri :	89,75 TL
ve Dosya Bedeli	
TOPLAM :	414,45 TL